

№37

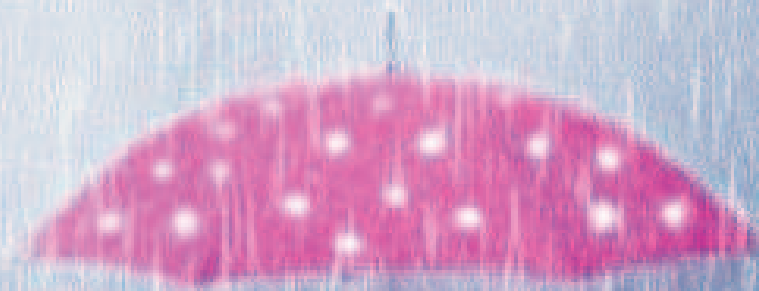
ДЗВОНІК

Журнал для українських дітей Румунії

Місячник Союзу Українців Румунії. 3 рік видання, квітень, 2010 рік

*Вже ранок, та село ще спить.
Над ним дрібненький дощ дзвонить.
Цей дощ, неначе щось химерне,
Щось дивовижне і непевне...*

Дзвоник (Clopotel) № 37, 2010 р.

Журнал для українських дітей Румунії.
Заснований у 2007 році.

Над **Дзвоником** працювали:

Головний редактор: Микола Корсюк
Редактор: Людмила Дорош
Редколегія: Іван Ковач, Михайло
Михайлюк, Марія Чубіка.

Адреса редакції:

м. Бухарест, вул. Раду Попеску, 15, с.1
тел.: 021-222-07-29; 021-222-07-37;
телефони/факси: 021-222-07-37

Друкарня:

«S.C. SMART ORGANIZATION S.R.L.»

Adresa redacției:

str. Radu Popescu 15, sect. 1
București, România.

Наша електронна адреса:
redactia.clopotel@gmail.com

Дзвоник пропонує:

- * казки
- * оповідання
- * вірші
- * загадки
- * дитячу енциклопедію
- * сторінку народознавства
- * пісеньки
- * сторінки-розмальовки
- * рухливі ігри
- * розумні поради

Дзвоник завжди радо прислухається
до ваших пропозицій і друкуватиме
надіслані вами спроби!

**Увага! За достовірність надрукованих
матеріалів відповідають їх автори!**

Діма БОРЗАНИЦЯ

Дощ

Вже ранок, та село ще спить.
Над ним дрібненький дощ дзвенить.
Цей дощ, неначе щось химерне,
Щось дивовижне і непевне.

Він то нагадує примару,
Що заблукала в світі цім,
То наче пух легеньку хмару,
З якої дощ цей цибенів.

Дощ пройде, оживе травичка,
У лісі з'явиться суничка.
І всі подякують йому,
Дощеві гарному цьому.

Спасибі, – скаже їжачок,
Що має повно колючок.
І ми всі скажемо «спасибі»
За те, що оживив садибу.

За те, що квіти розцвіли,
За те, що бджоли загули,
За те, що вирости гриби
Подякуєм дощеві ми.

Василина ГОЛОВЧУК

ХЛОПЕЦЬ І ЛАСТІВКА

Весна настала. Навкруги луги зазеленіли, сади цвітуть, а із вирію ластівки вернулись, які з давніх-давен зивають гніздечко під нашою стріхою.

Так сталося і цього року – прилетіли, а за недовгий час появилися і крихітні крикливі ластів'ята і, здається, майже цілий час голодні.

Одного дня, дивлячись у вікно, я запримітив, як із гнізда впало на землю мале пташа. Я вибіг із хати, обережно підняв його і поклав назад у гніздечко.

Стара ластівка-мати вчила майже щодня літати малят. Моя мати запримітила і сказала мені, що одне з пташенят весь день залишається у гніздечку, поки не вернуться його брати й сестри.

Уже й літо добігає до свого кінця. Ластівки збираються летіти у вирій, одна як тільки хотіла злетіти, змахнула крильцем і впала на землю. А тут як із-під землі з'явилася наша киця, я підбіг і вона не змогла вхопити пташеня.

Я підняв ластівку, оглянув її і зауважив, що у неї переломане крильце. Я перев'язав його і поклав пташку у клітку, дав їй водички й зернят.

Ластівка не відлетіла, а залишилася зимувати у мене. Я заніс клітку в мою кімнату, а повертаючись зі школи, годував її і пускав на волю у здебільш обширну комору, а не надвір, де стояли люті морози та сніг.

Простягаючи руку до ластівки, вона злітала мені на долоню, а потім і на плече та голову, а коли я опускав руку, вона летіла у клітку.

Я був дуже щасливий, що зачарував лас-

тівку. на вулиці похвалився хлопцям, які із того часу приходили до мене, щоб своїми очима переконалися, що я говорю правду, що я чарівник.

Коли я дивився мультфільми, клав сальфетку на груди, а ластівку на неї, і ми разом дивилися, або коли робив уроки, вона сідала мені на плече і слідкувала за кожним моїм рухом, наче перевіряла, чи я правильно пишу.

У школі друзі заговорили, який я чарівник, як причарував ластівку; вони всі хотіли спробувати, простягали руки, але пташечка і не гадала сідати комусь на руку, вона була вірна тільки своєму рятівникові.

Минула зима, настала весна і вже

поверталися птахи.

Одного погожого дня, повертаючись зі школи, я побачив у мене на підвіконні п'ять ластівок. Я простягнув руку, одна із них осіла на неї, а інші злетіли на хату.

Ластівки знову зивали завзято гніздечко під стріхою, де невзабарі проляцять ластів'ята – знайома картина, тільки цього разу жодна з них не впала з гнізда.

Минуло літо і ластівки знову збираються летіти у вирій. Я був дуже цікавим, чи полетить і моя ластівка з ними. Одного дня на подвір'ї появилася табун ластівок і вони, голосно цвірінькаючи, начебто хотіли подякувати мені за товаришку, а вона прилетіла, сіла на плече, а потім на друге, покружляла наді мною, а потім піднялася разом із іншими вгору. Я стояв, як вкопаний, дивився їм услід із сльозами на очах, махнувши рукою, мовив: «Летіть із Богом, а навесні повертайтеся до мене, я чекатиму!»

Людмила ДОРОШ

Чим пахне мед?

Лісова галявина прокидалася зі сну. Вона вже скинула товсту снігову ковдру, вмилася десятками швидких талих струмочків, а тепер вигривалася на ласкавому весняному сонечку.

Аж раптом з-під землі почулася якась вовтузня і несміливо показався малесенький паросток, а за ним – інший, і скоро вже галявина вкрилася молодими паростками весняних квітів – підсніжників, пролісків, а згодом й кульбаби, дзвоників, конвалії та дикої конюшини. Пізніше на галявину прлетіли й бджілки, які почали літати-метушитися, бо кожна хотіла зібрати найбільше нектару.

Лише одна маленька бджілка не насмілювалася.

– Квіточко, а чи не дозволиш ти мені взяти від тебе нектару? – насмілившись, запитала вона проліска.

– А що це таке? – розгублено закліпав пролісок.

– Так це ж та солодка рідина, яка є в твоїй чашечці.

– А навіщо вона тобі? – не вгавав пролісок.

– По-перше, – почала пояснювати бджілка, – це наша робота, по-друге, у нашому вулику проводиться змагання – той, хто збере найбільше нектару, стане переможницею, а по-третє, я хочу допомогти людям, тому що бджілки-приймальниці обробляють принесений нами нектар і так з'являється мед, який є дуже корисним для людей, він лікує їх від хвороб і містить корисні вітаміни!

Задовлений відповіддю, пролісок дозволив взяти нектару, а крім цього ще й пообіцяв поговорити з іншими квітами, щоб допомогти бджілці зібрати якнайбільше нектару.

Щодень бджілка прилітала на галяву і поверталася до вулика з повними відерцями. Вона назбирала найбільше нектару і їй

було дуже цікаво дізнатися, чи подобається людям зібраний нею мед.

Коли настав час викачувати з вуликів мед, бджілка рушила за пасічником, який ніс додому глечик меду саме з її вулика.

Старенька бабуся налила в мисочку темно-золотого меду й покликала маленьку Лесю покуштувати.

– Бабусю, я не хочу меду! – заверекувала дівчинка. – Краще дай мені цукерку чи яйце з кіндер-сюрпризом!

– Але ж вони не пахнуть яскравим сонечком, свіжими лугами та запашними квітами! – загадково посміхнулася бабуся.

Леся недовіркою подивилася на бабусю, але, бачучи, що та не сміється з неї, простягла руку за мисочкою з медом.

– Ну ж бо, понюхай цей мед. Чим він пахне?

Дівчинка нахилилася над мисочкою, вдихнула запах меду раз, вдруге, навіть заплющила очі, щоб зосередитися на медовому запаху, і вигукнула:

– Ой, бабусю, а й справді, мед пахне квітами! Пролісками, двониками, і навіть трішечки конваліями!

Бджілка від задоволення закружляла над дівчинкою, намагаючись сказати їй, що вона вгадала, що мед дійсно пахне квітами, бо нектар, з якого утворився мед, був зібраний саме з цих квітів, але дівчинка злякалася бджілки і закричала:

– Бабусю, бабусю, бджола хоче мене вкусити!

– Без причини бджоли не кусають людей, Лесю. Це, мабуть, бджілка розповідає тобі про луги та квіти, з яких вийшов такий запашний та смачний мед.

З тих пір Леся полюбила мед, і бджілок перестала боятися, а в школі розповідала дітям, які гарні історії почула від бджілок про луги, ліси та лісові квіти. Вчителька казала, що у Лесі багата фантазія, але Леся та бджілка знали, що все те – чистісінька правда!

Михайло ТРАЙСТА

ЛІНИВИЙ ЗАЙЧИК

Серед старого густого лісу на галявині під старим кущем, у маленькій чистенькій хатині, разом зі своїми батьками та бабусею жив собі Зайчик-Пройдисвіт. Та такий лінивий з нього що й не говоріть. Зате і прозвали його Пройдисвітом, бо ні до якої справи не брався, а так цілісенький день навмання лісом блукав, на сонці вилежувався та за метеликами підстрибував.

Буває, кличе його Їжачок Колючий-Колобок:

– Ходімо, Зайчику, там, на краю лісу, яблунька росте, яблучками поласуємо!

– Та куди мені з тобою? Ти поки дійдеш до краю лісу, то вечір настане, – насміхався з нього Пройдисвіт. – А мені батько яблук повну торбу принесе.

– Ходімо, Зайчику, тут недалеко під старим буком росте кущ малини, наїмось досхочу солодких ягід! – запрошує його Ведмежатко Товста-Лапка.

– Та чому я маю дряпатися по якихось там куцах? – махнув байдуже вухком. – Мені мати повне відерце малини назбирає.

– Ходімо, Пройдисвіте, в ліс по гриби, – кличе його Лисенятко.

– Навіщо мені вештатися лісом попід деревами? Бабуся мені повний кошик грибів назбирає.

Просить його бабуся Зайчиха-Панчиха побігти до Тітки-Білки ложку солі позичати, а Пройдисвіт не має часу, бо спостерігає за сонечком, як поза хмару ховається.

Посилає його батько Заяць-Сіровухий до дядька Гостроіклого-Кабана сокиру віднести, а він не йде, бо «Ось яка хмара наступає – дощ буде!»

Благає його мати, щоб її з грядки морквину приніс, а в нього своє заняття – за метеликами підстрибувати. І все так.

Порадилась вся Заяча родина і домо-

вились провчити Пройдисвіта.

– Від завтра в нас новий порядок – хто не робить, той не їсть! – сказав одного разу після вечері батько Заяць-Сіровухий.

«А мені і не треба їсти» – подумав Пройдисвіт радий, що вже не буде докучати йому мати та бабуся з отими: «Ходи на обід!» та «Чому не поїв усе?».

Другого дня, коли вся родина сідала снідати, Пройдисвіт собі повернувся в ліжку до стіни і чекав, щоб його запросили до столу, але просити його ніхто не став.

Даремно чекав та прислуховувався Пройдисвіт, біля пори обіду, чи не почує голос бабусі: «Пройдисвітчику, ходи обідати, бо прохолоне страва!»

Не запрошував ніхто Пройдисвіта ні до вечері, а, навпаки, батько сказав:

– Хто сьогодні робив, той хай сідає за стіл!

Що мав робити бідний Пройдисвіт?.. Проковтнув слинку і ліг, не повечерявши.

Цілу ніч снились бідоласі то вареники з сиром, то пиріжки з капустою, то супчик з морквою, а вранці, пробудившись разом зі

всією родиною, запитав бабусю, чи не треба бігти до Тітки-Білки ложку солі позичати, маму – чи не треба морквину з грядки принести, а батька – чи сокиру не треба віднести до дядька Гостроіклого-Кабана.

Та на його превелике розчарування, все те вже було зроблено. Трохи не розплакався невдаха. Невже знову залишиться голодним?..

Але «біда навчить» – каже народне прислів'я. Подумав, подумав Зайчик і вхопив відерце та й пішов до криниці по воду, після чого дров до хати заніс, подвір'я підмів, а коли почув голос батька:

– Хто сьогодні працював, будь-ласка, до сніданку!

Зразу ж помив лапки і гордо підійшов до столу. Адже він сьогодні працював!

Малюнок автора

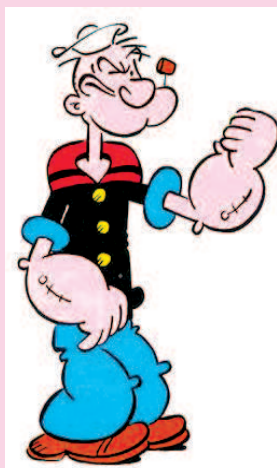
АБЕТКА

Щщ

Щиглик, щиглик,
Щигленятко,
Щиглик дзьобас
Зернятка
Дрібненькі –
Сипонув я
Цілу жменьку!

Юю

А погляньте-но,
Яка в юнги
Форма
Моряка!

Яя

Стрічок дві,
Один вінок –
Буква Я
Іде в танок.

Ь

– В книжці цій
остання Я? –
Налякалась
буква Я.
– Ні, не так,
таки ж не так, –
Заспокоїв
М'який знак.

Весняні прислів'я та прикмети

Весна – наші батько й мати.

Весна красна квітками, а осінь – пирогами.

Весна ледачого не любить.

Весняне сонце як дівчини серце.

Весняний день рік годує.

Високо і швидко пливуть у небі хмари – на гарну погоду.

Грак прилетів – через місяць зійде сніг.

Де ластівка не літає, а в квітні додому прилітає.

До першого грому земля не розмерзається.

Довгі бурульки – на тривалу весну.

Зійшов у березні сніжок – берися за плужок.

Коли квітеня з водою, то травень з травною.

Ластівка в квітні день починає, а соловей кінчає.

Побачив шпака у дворі – знай: весна на порі.

Ранні ластівки – щасливий рік.

Сухий березень, теплий квітеня – мокрий май буде

Травнева роса краща вівса.

Травневий дощ все одно, що з грибами борщ.

У квітні погода один день блисне, а сім днів кисне.

Уночі тріщить, а вдень плющить.

Хліб на хліб сіяти – ні молотити, ні віяти.

Чайка сіда на воду – чекай доброї погоди.

Як почав орать, то в сопілку не граць.

Як терен квітнем забіліє – селянин ячмінь сіє.

Як у травні дощ надворі, то восени хліб у коморі.

Якщо птахи в'ють гнізда на сонячному боці дерев – на холодне літо.

Стела ГАРГАЧ

Зайчик

Одного разу вирушив у гості до панії Зайчихи-Драбаццоги заєць-Зубрі. По дорозі з-поміж кущів приліска слідом за Зубрієм появилася та покульгала лисиця Шкандиба.

- Здоров, зайчику Зубрі! Здоров, братику! - поклонилася хитра Шкандиба.

- Здоров! - відповів Зубрі.

- А куди прямуєш, братику? - запитала Лисиця Шкандиба.

- Ади! Іду провідати подругу Зайчиху-Драбаццогу.

- Візьми і мене із собою! - запросила лисиця. - Не бійся мене! Бач, злі роти вигадали, що я, Лисиця Шкандиба, ворогую із зайчиками, що їх пантрую та ловлю... А воно цілком не правда, зайчику Зубрі! Суха напасть! Я ізроду зайчиків не лапала... Я ізроду - вегетаріанка, а не м'ясоїд! Не бійся, зайчику Зубрі! Візьми і мене із собою! Із собою до панії Зайчихи-Драбаццоги! Або як її?

- Так, так! Пані Драбаццога! - підтакував Зубрі.

- Отже, ходімо! Підемо разом. Вдвох дорога легша, приємніша. Показуємо, обмінємося думками...

В гадці Шкандиба думала собі, що добре вчинила, коли не сповнила дике бажання, не спилувалася. Бо тепер в надії - два зайчики в торбину, а не один! Зубрі та панія Зайчиха!

Пізнавав Зубрі хитру Шкандибу... Але на той раз повірив та погодився дорожити вдвох.

По дорозі, із казки в казку, дізнався Зубрі, що кумця лисиця носить прізвисько від нещасного випадку. Що не так давно проклятий та нагильний ягер вистрілив у лисицю. Не застрілив на смерть, але поранив. Клятий дріб продірявив задню лапу. Лисиця вилізала рану та вилікувалася. Але на задню ногу хромала. Хромала, кульгала, а рідня вигадала та поіменувала її - лисиця Шкандиба.

- Вибачай, паничу Зубрі! - запросила Шкандиба. - Я не второпала, звідки твоя подруга отримала прізвисько Драбаццога?

Після короткої мовчанки Зубрі придумав таку шпукенцію:

- Гм... Пекельна справа! - розпочав казку

Зубрі. - Сталося воно не так давно. Пан Лис Куку-Дюрі, можливо, пізнаєш його, кумцю, вирішив та й пішов у гості до пані Зайчихи. Прийшов до оселі, а пані Зайчихи не було вдома. Пішла лісами, полянами по справах. Що подумав Куку-Дюрі? «Увійду в оселю... тишком-нишком... коли прийде зайчиха - я із-за одвірка та й хап за шию та в торбину!»

Як подумав - так і зробив. Увійшов в оселю, простерся під дверима та й чекає. Прийшла пані Зайчиха і зауважила чужий патик, припертий до одвірка. «Непрохані гості! - прошепотіла Зайчиха. - Ану, хай побачимо!».

Взяла патик та з надвору почала шпурхати ним у нору. Із нори почувся крикливий голос:

- Не шпурхай! То я, лис Куку-Дюрі! Не бий! Бо поламаєш мені ребра, поламаєш ноги! Не бий!

Здивована Зайчиха запитала:

- Ага, це ти? Цур тобі! Щоб переконалася, що там ти, а не інша звірина, появися! Покажи свою морду із нори!

Висунув морду Куку-Дюрі до пані Зайчихи та й вишкірився, як роздертий чобіт. Тут шарпнула Зайчиха Куку-Дюрію по писку і так подряпала, що видряпала Лисові одне око. Заревів Куку-Дюрі страхітливим голосом, вискочив з нори та й побіг у ліс. Пропав, як дим із люльки. І патик, і торбину забув при оселі. Від того часу браву Зайчиху прозвали Драбаццога, - закінчив розповідь Зубрі.

- От кумцю, ми вже недалеко від оселі Драбаццоги. Ось там, за чагарником! - показав Зубрі.

Почувши випадок панича Куку-Дюрію, Шкандиба завмерла зі страху та й каже до Зубрія:

- До дідька! Мені потрібно вертатись! Негайно вертатися додому. Дурна голова - забула оселю відчиненою! А то і до мене загостять непрохані гості. Вертаюся додому. Бувай!

Вернулася Шкандиба та й щезла в лісі, як дим із люльки.

Як воно сталося, того не відаємо, а відаємо, що ходив зайчик круг хлівця, та наносив купку сінца. Нашя казка без кінця!

Максим ГЕТТУЄВ

ТРОЄ ДРУЗІВ

Ішли у гори три дружки:
Цапок, Баран, Вісюк, –
Вели важкі гірські стежки
До соковитих лук.

Од вітру, зливи, хижаків
Та всяких інших лих
Ховались поміж стрімчаків
Та бескидів крутих.

То там, то сям скубли траву
Цапок, Вісюк, Баран.
Та раптом хвищу снігову
Підняв між гір буран.

Мороз і вітер клянуци,
Став пхикати Вісюк:
– Замерзли вуха, хоч кричи!
Йй-бо, мені каюк!

Бурульки з носа он висять.
Чого б я далі брів?
Вернусь я, братики, назад
У теплий, тихий хлів.

Сказавши це, Вісюк
замок
І почвалав униз.
А там його надивав Вовк,
І звісно, що загриз.

Баран поглянув навкруги,
Пробекав і собі:
– Ну, де у біса тут луки?
Нема їх, далебі!

Я ледве ратиці тягну,
Бо вже давно не їв.

Мабуть, я, Цапе, теж верну
За Вісюком у хлів.

І цей злякався, геть побрів,
І теж пропав дарма:
Його в міжгір'ї Вовк зустрів –
І барана нема.

Цапок хоробрый сам іде
Місточком підвісним.
Але біда й на нього жде –
Чатує Вовк за ним.

Тріщить, рипить вузенький міст,
Внизу реве ріка.
А Вовк стоїть, задержи хвіст.
Глузує із Цапка:

– А що то в тебе он росте? –
На різки указав.
– Антена, – Цап йому на те, –
Чи ти цього не знав?

Тепер-бо радіо у нас...
Як дійде до біди,
То ми сигналимo ураз:
«Собаки, гей, сюди!» –

І вовкодавів та хортів
Прискаче сотень п'ять!
Од страху Вовк весь затремтів
І ну чимдуж тікають!

...В альпійський луг за день чи два
Цапок дійшов-таки.
А там, неначе шовк, трава
І квіти, мов зірки!

Українські народні казки

КОТИК І ПІВНИК

Були собі котик і півник та й побратались. От котикові треба йти по дрова, він і каже півникові:

– Сядь же ти, півнику, на печі та їж калачі, а я піду по дрова, та як прийде лисичка, то не озивайсь!

Пішов.

Коли це біжить лисичка:

– Півнику-братику, відчини! Півнику-братику, відчини! Як не відчиниш, віконце видеру, борщик виїм і тебе візьму!

А півник каже:

– Тоток-тоток, не велів коток! Тоток-тоток, не велів коток!

От лисичка віконце видерла, борщик виїла і півника взяла. Несе його, а він кличе котика – співає:

– Мій котику,
Мій братику!
Несе мене лиса
За кленові ліса,
За крутії гори,
За бистрії води...

От котик почув, прибіг, відняв півника, приніс додому та й каже знов:

– Гляди ж, півнику, як прийде лисичка, не відкликайся, бо тепер я піду далі!

Пішов.

А лисичка вже й біжить. Стук-стук у віконце:

– Півнику-братику, відчини! Півнику-братику, відчини! Як не відчиниш, віконце видеру, борщик виїм і тебе візьму!

А півник усе:

– Тоток-тоток, не велів коток! Тоток-тоток, не велів коток!

От вона віконце видерла, борщик виїла і його взяла. Несе, а півник знову:

– Мій котику,
Мій братику!
Несе мене лиса
За кленові ліса,
За крутії гори,
За бистрії води...

Раз проспівав – не чує котик; він удруге, голосніше – котик прибіг, відняв його, приніс додому та й каже:

– Тепер же я піду далеко-далеко, і хоч як уже будеш кричати, не почую, то вже мовчи, не озивайся до лисички!

Пішов.

Коли ж ізнов лисичка:

– Півнику-братику, – каже, – відчини! Півнику-братику, відчини! Як не відчиниш, віконце видеру, борщик виїм і тебе візьму!

А півник:

– Тоток-тоток, не велів коток! Тоток-

тоток, не велів, коток!

От лисичка віконце видерла,
борщик виїла і його взяла. Несе, а
півник співає – раз, вдруге, втретє...
Котик не почув, і понесла лисичка
півника додому.

Увечері приходять котик додому, –
нема півника... Він зажурився, а далі
зробив собі бандурку, узяв мішок і
молоток і пішов до лисиччиної
хатки, – сів і заграв:

А в лиски-лисички новий двір,
Чотири дочки – на вибір,
П'ятий Пилипко.

Пилипко-липко, вийди на ринку –
посмотри ;

Як бубни бубнять, як сурми
сурмлять – погляди!

А лисичка саме пекла палянички.
От старша дочка лисиччина і каже:
– Мамо, піду я подивлюсь, хто це
так гарно грає, і паляничку візьму.
– Іди, – каже лисичка.

І дала їй паляничку. Дочка пішла,
а котик її – цок, та в лобок, та в
мішок, та й знову став грати. От і
друга дочка каже лисичці:

– Піду і я, мамо!

Лисичка каже:

– Іди, доню!

І їй дала паляничку, і ця пішла. А
він і ту – цок, та в лобок... А після і
третя дочка, і четверта. А Пилипко
ждав-ждав і каже:

– Піду я, мамо, зажену їх, – чого
вони так забарились!

Пішов. А котик і його – цок, та в
лобок, та в мішок. А потім забіг у
хату до лисички і її вбив. Та тоді
дивиться, що півник уже без
стегенця, – витяг борщик, дістав
стегенце, притулив до півника та й
поніс його додому.

От вони живуть, і хліб жують, і
постолом добро возять.

Леонід ГЛІБОВ

Веснянка

«Весна прийшла!
Тепло знайшла!» –
Кричать дівчатка й хлопчики.
«Цвірінь-цвірінь!
Журбу покинь!» –
Клопочуться горобчики.

Приліз дідок,
Зліз на горбок –
У хаті бути не хочеться.
Тепляк дмухнув,
Крилом махнув,
По бороді лоскочеться.

Все ожило,
Все розцвіло,
І рій дітей привітненьких
На той горбок
Несе вінок
З фіалочок блакитненьких.

Бринить дідок,
Як той мачок
Крапчастий і повнесенький;
Кричать, гудуть,
Далеко чуть
Таночок голоснесенький:

«Весну шануй,
Не спи, воркуй,
Наш голуб зозулястий!
Не в'янь, рости,
Красуйся ти,
Королику квітчастенький!»

«Цвірінь!Цвірінь!
Журбу покинь!»–
Підспівують горобчики;
І я зрадів,
Помолодів,
Як ті дівчата й хлопчики.

Цікаво знати!

Історія свята День Сміху 1 квітня

Цей день не внесено ні в які календарі знаменних дат і всенародних свят, але його цілком можна віднести до міжнародних, оскільки він з однаковим успіхом відзначається й у Росії, і в Німеччині, і в Англії, і у Франції, і в Скандинавії, і навіть на Сході. В одних країнах 1 квітня називають День сміху, в інших – День дурня. У цей день кожен хоче пожартувати над кимсь, тож ніхто не застрахований від розіграшів і навіть найсерйозніші люди мимоволі посміхаються.

Важко розповісти, звідкіля пішло це свято. Звичай веселитися, жартувати й обманювати один одного саме 1 квітня існує в дуже багатьох країнах.

На думку деяких дослідників, традиція жартувати 1 квітня походить ще від античного фестивалю Деметрія, який відбувався на початку квітня, і в основі якого лежала легенда про викрадення богом підземного світу Аїдом доньки богині Деметри - Прозерпіни. Пошуки доньки ні до чого не привели – адже її крики були лише обманною луною.

Перша письмова згадка про 1 квітня як конкретний День усіх дурнів знайдено в англійській літературі й датується XVII сторіччям.

Щоправда, стверджують, що у

Франції він існував із 1564 року, коли там було введено новий календар, що пересунув Новий рік із 25 березня на 1 січня. Однак минули роки, перш ніж нововведення перемогло багатовікову звичку. Чимало людей через незнання чи через консервативні погляди продовжували обмінюватися привітаннями та подарунками в останній день колись новорічних свят – 1 квітня. Інші ж тішились над ними й називали їх

«квітневими дурнями» або «першоквітневими рибами», бо вони легше за все ловляться на гачок. Досі французькі кондитери виставляють цього дня величезні шоколадні риби, а дітлахи намагаються прикріпити до спин товаришів паперові рибки.

День сміху святкується зараз у всьому світі,

але ніде не є вихідним. У США його називають «святом серця, а не держави».

Як припускають науковці, до України це свято прийшло з Німеччини, імовірно, на початку XVIII ст. Його називали ще брехливим днем або Марією-брехухою – одним із народних прізвиськ Марії Єгипетської – святої VI ст., день вшанування якої за старим стилем збігається з 1 квітня. Того дня дівчата дурили людей, аби верховодити майбутнім чоловіком.

Весняні загадки

З-під снігу свій листочок
До сонця простягну.
І синій мій дзвіночок
Вітатиме весну.

(жозігоцц)

Заспіва весна в ріжок, –
Квітка робить перший крок,
Прошиває ковдру снігу
І веде до нас відлигу,
Як зовуть цю ранню квітку?
Чи зустрінем її влітку?

(жинжіносіц)

Сонечко в траві зійшло,
Усмінулось, розцвіло.
Потім стало біле-біле
І за вітром полетіло.

(кучьобаа)

Кущ весняний, запашний
зацвітає біля хати.
Відламаю гілочку малу
і візьму в кімнату,
Хай він пахне мамі й тату.

(бюзок)

Квітка я ніжна, низенька, дрібна,
Коли розцвітаю – приходить весна.
Мій цвіт фіолетовий 5 пелюсток
В ній квітну довго між інших квіток.

(амліф)

Я гордо голову тримаю
І перед вітром не схиляю.
Я жовтий, білий, полум'яний,
І наче яблуко, рум'яний.
В саду я квітну навесні.
Скажи, яке ім'я мені?

(Тюльпан)

Росте на наших луках
Квітонька дрібна,
Дала їй сині очі
Ненечка-весна.
От пройде біля неї
З усміхом хто небудь –
Услід тихенько квітка
Промовить – не забудь.

(Незабудка)

Дзвіночки-перлинки на ніжці тоненькій
Такі запашні і тендітні такі.
В широкому листі, немов у гіллі,
Ховають від сонця голівки свої.

(Ковваліц)

І граємося, і вчилися!

ПРИ ДОЛИНІ ДІМ

1. Уважно прочитайте віршик
Анатолія Камінчука «При долині дім»:

При долині дим, дим,
При долині дім, дім,
В тому домі
При долині
Дах червоний,
Вікна сині.
Там живе бабуся,
Там живе дідусь.
Внучечка Ганнуся
Й котик біловус.

2. Розкажіть, про що йдеться мова у вірші.

3. Прочитайте ще раз віршик і запам'ятайте його.

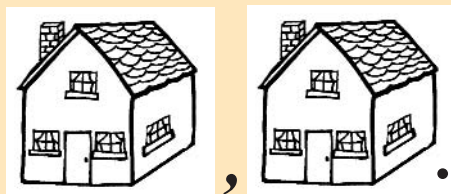
4. Знаючи добре слова вірша, прочитайте нижченаведений ребус.

При долині дім, дім

При долині

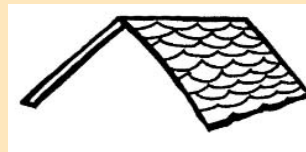

При долині

В тому

При долині

червоний ,

сині •

Там живе

Там живе

Внучечка Ганнуся

Й

біловус •

5. В якій частині села живуть ваші бабуся й дідусь? З ними живе ще хто-небудь?

6. Які домашні звірі, птаці, худоба є у них?

7. Чи ви допомагаєте вашій бабусі чи дідусеві? Як їх звати? Як ви звертаєтеся до них?

Подав І. Ребошанка

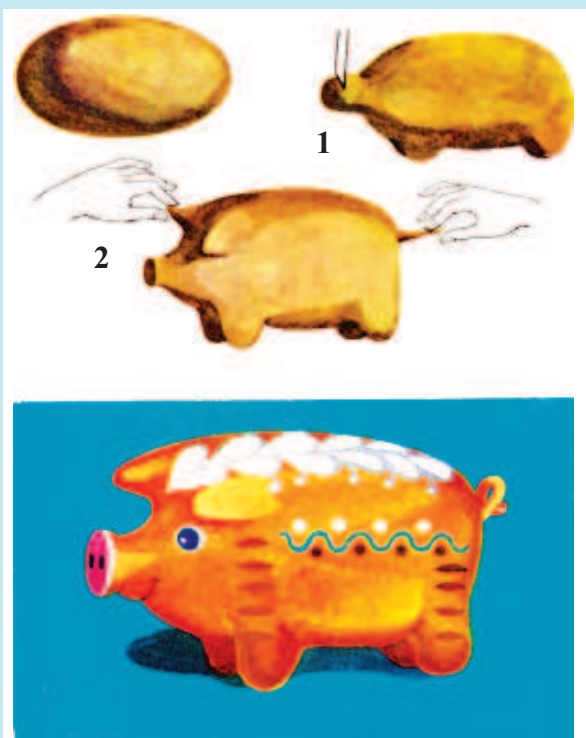
Зроби своїми руками!

За мотивами української кераміки

Сьогодні вашим робочим матеріалом буде глина. Глина більш еластична, слухняна та піддатлива, має нейтральний колір. Добути її можна на березі річки чи озера, при дорозі. Але не всяка глина придатна для ліплення, її треба перевіряти на пластичність. Для цього шматочок глини розкочують, роблять з нього ковбаску, згинають у кільце. Якщо його поверхня залишилася гладкою і не потріскалася, то глина придатна для ліплення.

Свинка

Ліпимо пластичним способом. В основі ліплення тулуба — циліндрична форма, з одного кінця відтягуємо мордочку, зайву глину стекою відрізаємо (мал. 1) і утворюємо рильце. Стекою виділяємо ротик, очі. Відтягуємо вуха (мал. 2). З другого кінця форми відтягуємо хвостик, потім відтягуємо глину і утворюємо за допомогою стеки ноги. Пальцями рук проробляємо усі частини і надаємо фігурці характерних ознак. Висушену фігурку розфарбовуємо.

Коник

В основі ліплення тулуба — овоїдна форма. Стекою розрізаємо, а пальцями виділяємо з одного боку частину глини для передніх ніг, шиї та голови (мал. 1). Загинаємо глину, утворюємо шию й голову, відтягуємо морду, вушка, гриву (прийом защипування глини) — мал. 2. Другу частину загинаємо вниз, розрізаємо стекою й утворюємо передні ноги. Далі ліпимо задні ноги та хвіст. Відтягуємо глину і одержуємо невеликий хвіст, нижню частину глини загинаємо, розрізаємо стекою, утворюючи задні ноги (мал. 3). Порівнюємо фігурку за зразком. Готову та висушену фігурку розфарбовуємо.

Сторінка народознавства

Свято Вознесіння

Свято Господнього Вознесіння завжди припадає у четвер на 40-ий день Христового Воскресіння. Це одне з великих Господських свят і має 9-денне святкування. Він звеличує подію Христового Вознесіння на небо та підкреслює її значення для Христа і для нас. Святкується перед Трійцею.

За новозаповітними оповіданнями Вознесіння Господнє – повернення Ісуса Христа із земного існування в Божественну сферу буття – відбулося на сороковий день після Його Воскресіння. Це – велике свято, однак в Україні за звичаєм до півдня працювали, а вже після обіду починали святкувати: ходили до церкви, влаштовували гостини.

Вважалося, що потрібно приймати гостей з інших сіл та міст. Гості брали з собою почастунки – хліб, пиріжки, калачі, яйця, сало, сметану, сир тощо. Господарі ставили на стіл холодець (передусім із півня), борщ або капустак, печеню, кашу й локшину, кисіль.

Вознесіння святкували пишно. Готували обрядове печиво – млинці (пшеничні, гречані, пшоняні) на яйцях, їли їх зі сметаною, або розтиранкою із сира та сметани, чи з ряжанкою. Пекли пиріжки, які за свій вигляд дістали назву «драбинки». Сподівалися, що млинці, покладені на поперечки «драбинки», служитимуть сходинками, по яких кожен із співтрапезників зможе піднятися у

Царство Небесне, коли прийде його час. Розповідали легенди про Господа, який по «драбинках» («лествиці», «ліствиці») сходив цього дня на землю, щоб подивитися, чи праведно живуть люди. Тому млинці й «драбинки» пекли для всіх трапез в ім'я Господа.

Якщо в цей час не було дощів, ходили «на хліба», беручи з собою «драбинки». Старі люди говорили, що так потрібно: до хлібів (у жито) слід нести хлібне – воно допоможе жити рости й розвиватися. Вірили, що рівномірно йтимуть дощі, не

буде ні спеки, ні засухи. Щоб вимолити гарну погоду, від Вознесіння також починали ходити на прощу до Почаївської або до Печерської лаври.

Ритуальне печиво «драбинки» має певний зв'язок з уявленнями українців про Світове дерево, яке є центром Всесвіту і об'єднує Верхній (небесний), Земний і Нижній (потойбічний) світи.

Також такий ритуальний хлібець носили на могилки, щоб востаннє колективно пом'янути померлих.

У багатьох селах на Вознесіння влаштовували складки. Виносили на вулицю столи, ставили традиційні наїдки, серед яких обов'язково були млинці або «драбинки» (або і млинці, і драбинки) та яєчня з салом. Також готували страви на багатті, розкладеному поряд. Варили капустак чи куліш, локшину, смажили яєчню з салом тощо.

Квіти

Слова Н. Забіли

Помірно

Музика М. Завалішної
www.zaspivaj.com

Під ві - кон - ця - ми на сон - ці, у виш - не во - му са

ду у зе - мель - ку, як в пос - тель - ку, я на - сін няч

ко кла - ду.

Під віконцями на сонці,
У вишневому саду
У земельку, як в постельку,
Я насіннячко кладу.

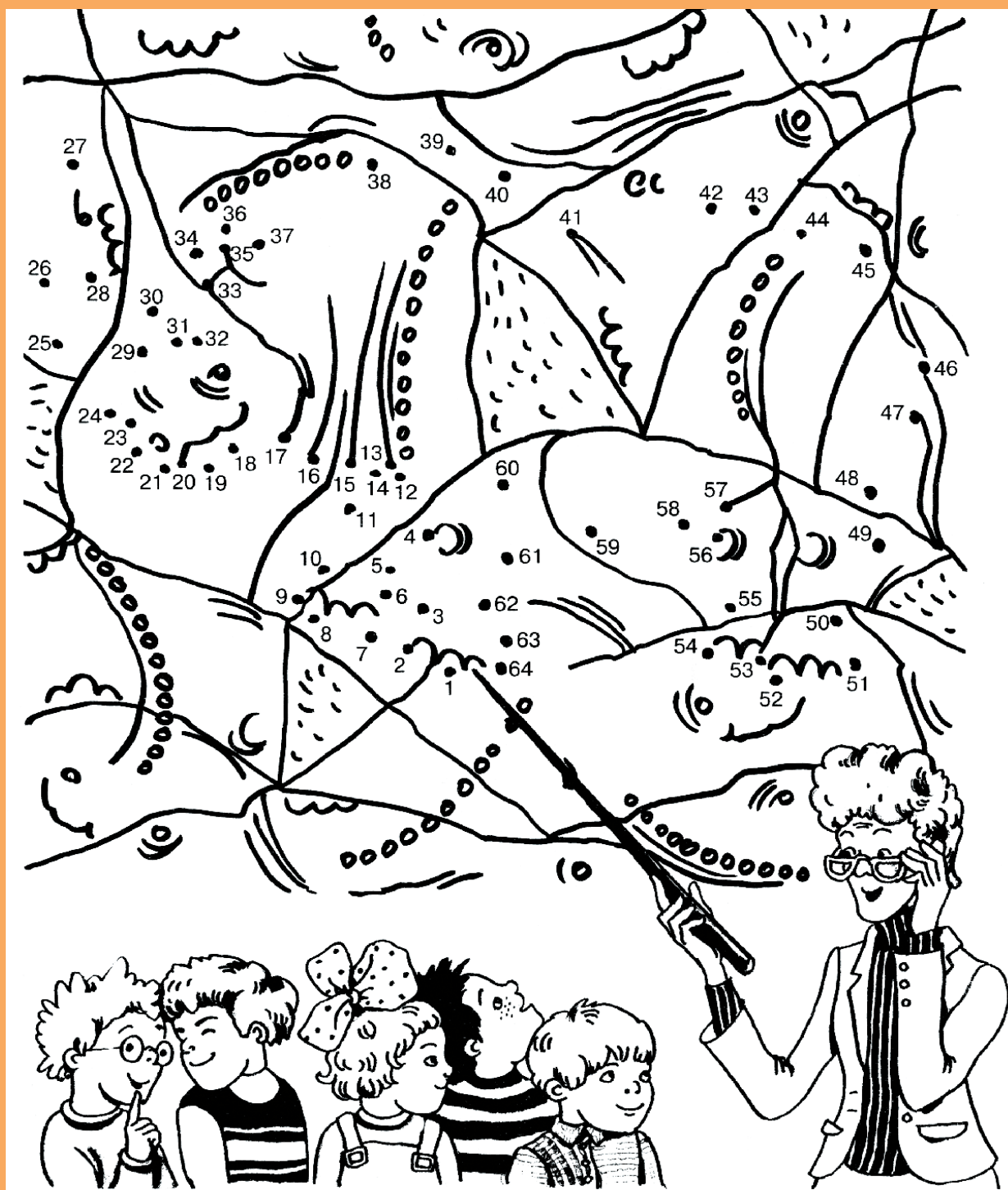
Сонце, смійся, дощик, лийся,
Линьте краплі до землі,
Щоб на грядках, у зернятках
Кріпли паростки малі.

Прийде літо, будуть квіти,
Будуть в мене восени
У віночку на голівці
Чорнобривці запашні.

Розмалюй сторінку

Кого побачили діти в зоопарку? Щоб дізнатися про це, з'єднайте цифри по-порядку! А потім розмалюйте малюнок.

Цікаво знати!

Математичні задачі

від Ігоря СІЧОВИКА

ХИТРОМУДРЕ ЗАПИТАННЯ

Скільки днів сонце світить
взимку? (иджваз ьтитівс
ецноС)

ДВОЛІКІ ОДИНИЦІ

Старшокласник зустрів двох
першокласників, які поверталися з
уроку фізкультури.

– Які ваші успіхи у змаганнях з бігу?

– У мене погані, – відповів Миколка,
– я одержав одиницю...

– А в мене справи чудові, хоча вони
також пов'язані з одиницею! – сказав
весело Василько.

Чому для одного хлопчика одиниця
виявилася неприємною, а для другого –
радісною?

(хяннагамз в угомереп аз – агурд а,
яннанз аз яцинидо ашреп
оБ)

ЧИСЛОВА ГРА

Діти розподіляються на дві команди.
Вибирається ведучий. Він називає, до
прикладу, цифру ДВА. Гравці
записують усе, що пов'язане з цим
числом: два вуха, два ока, дві руки, дві
ноги, два колеса у велосипеді...
Перемагає команда, яка запише
якнайбільше двійок, трійок і так далі.

За 5 хвилин мама випікає 10 млинців,
а син Сашко може з'їсти аж 20 млинців.

Скільки млинців треба приготувати

мамі, щоб Сашко наївся їх досхочу?

* * *

Сорока-Ворона кашу варила, діток
годувала, примовляючи:

– Цьому дам, цьому дам, а цьому не
дам, бо ледащо!

Скількох діток мала Сорока?

* * *

20 дітей виступали в шкільному хорі.
Троє з них мовчали, як риба, шестеро
широко розтуляли роти просто так,
вдаючи, ніби співають, а ще четверо
ледь ворушили губами.

Скільки дітей співали у шкільному
хорі по-справжньому?

* * *

Кіт завітав у бібліотеку і побачив там
Мишку, яка за 2 хвилини перечитувала
1 сторінку з книжки, що складалася з 12
аркушів. Він підійшов до бібліотекарки,
попросив собі книжку і сів за стіл поряд
з Мишкою. Як не спішив котик, але
прочитати сторінку з 16 аркушів
швидше ніж за 5 хвилин йому ніяк не
вдавалося.

Як ти гадаєш, за який час книжку
прочитає Мишка і чи дочитає Кіт свою
книжку до кінця?

* * *

Вдома Оленка розв'язує задачку за 15
хвилин, а її сусіда по парті, Євгенко, цю
саму задачку списує за 60 секунд до
початку уроку.

Хто з них швидше виконує домашнє

Нові діти - майбутні витарі

Дорогі діти!

Ось весна настала. Травень завітав. Луги вкрилися густою травицею, небо подаленіло, сонце довкруг. Ліс зазеленів, докіль лункий пташиний спів. А господарі вже поорали, ниви засіяли, дощу теплого та дрібного ждуть. На багатий врожай!

Отож ростіть здорові й розумні, мудрі й кмітливі на радість ваших батьків. «І чужому наuczайтесь, й свого не цурайтесь». Щастя вам у всьому!

Йона Робчук (2,5 роки)
та Андрій Робчук (11 років)

Роман Робчук-Кіркпетрік,
1,5 роки, м. Хьюстон

Тудор Робчук,
8 років

Влад Лука (1 рік) та Наталія
Мурджінян (10 років), м. Брашов

Тарас Ярослав Проданюк, 4 роки
с. Шандра

Хельга Тімея Проданюк, 6 років,
с. Шандра